

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Przemysłu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Oleszek

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2013 r. w Przemysłu

na rozprawie

sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 21 października 2013 r. i 25 listopada 2013 r. **nr** (...)

I. **z m i e n i a** zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy M. S. prawo do emerytury w ustawowej wysokości, poczynwszy od dnia 5 września 2013 r.

II. **s t w i e r d z a**, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do powyższego świadczenia.

Sygn. akt III U 1381/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 grudnia 2013 r.

Decyzją z dnia 21 października 2013 r., zn. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy M. S. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji podano, iż wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009 r. poz. 1227 ze zm.). Nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy uwzględnił mu jedynie 1 rok, 9 miesięcy i 28 dni okresów zatrudnienia w warunkach szczególnych, w pozostałym zakresie wnioskodawca nie przedstawił stosownego świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Ponadto z przedłożonej dokumentacji wynika, że od 3 listopada 1976 r. do 17 czerwca 1991 r. w (...) w S. wykonywał prace nie mieszczące się w katalogu pracy w szczególnych warunkach.

Kolejną decyzją z dnia 25 listopada 2013 r. organ rentowy ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

Organ rentowy wprawdzie uwzględnił wnioskodawcy dalszy okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, łącznie w wymiarze 10 lat, 8 miesięcy i 6 dni. Natomiast nadal pominęto okres zatrudnienia w (...) w S. od 30 lipca 1979 r. do 8 września 1985 r. (6 lat, 1 miesiąc i 10 dni) ponieważ z przedstawionej dokumentacji nie wynika, że pracował wówczas jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony lub autobusu. W tym czasie miał wprawdzie powierzone stanowisko kierowcy, ale w warsztacie mechanicznym, ponadto był oddelegowany do prac polowych.

Wnioskodawca M. S. złożył odwołania od obu decyzji, domagając się ich zmiany.

Na uzasadnienie podał, że decyzje są dla niego krzywdzące. W czasie zatrudnienia w (...) w S. do czasu objęcia stanowiska operatora sieczkarni pracował wyłącznie jako kierowca samochodu ciężarowego oraz tzw. osinobusa.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie z przyczyn, które stanowiły o wydaniu zaskarżonych decyzji.

Ponownie stwierdzono, że wnioskodawca nie spełnia warunków do nabycia emerytury określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 27 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009 r., poz. 1227 ze zm.) oraz w zw. z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Podniesiono, że spośród ustawowych warunków wnioskodawca wykazał 25-letni staż ubezpieczeniowy oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Natomiast na dzień złożenia wniosku emerytalnego nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Okresów zatrudnienia w latach od 1979 r. do 1985 r. nie potwierdził właściwym świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy wskazał, że okresy pracy wykonywanej w warunkach szczególnych może potwierdzić jedynie zakład pracy, ewentualnie jego następca, na podstawie posiadanej dokumentacji i w ściśle określonej formie, zgodnie z § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia. Wnioskodawca przedstawił jedynie świadectwa pracy na potwierdzenie, że pracował na stanowisku kierowcy w warsztatach naprawczym i mechanicznym, poza tym był oddelegowywany do prac polowych. Brak podstaw do stwierdzenia, że we wskazanym okresie pracował jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

Sąd Okręgowy w Przemyśle, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. S. urodzony (...), w dniu 3 września 2013 r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę, oświadczając że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na potwierdzenie okresów ubezpieczenia oraz charakteru zatrudnienia przedłożył świadectwa pracy.

W świadectwie z dnia 17 czerwca 1983 r. wraz z duplikatem z dnia 30 lipca 2013 r. wskazano, że wnioskodawca w okresie od 1 września 1969 r. do 30 września 1972 r. pracował w Państwowej (...) Oddział w P. jako uczeń praktycznej nauki zawodu, a następnie jako kierowca samochodu ciężarowego. W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 30 lipca 2013 r. Wskazano ponadto, że w czasie tego zatrudnienia od 4 lipca do 30 września 1972 r. (2 miesiące, 26 dni) wnioskodawca wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W kolejnym świadectwie pracy z dnia 17 października 1974 r. wskazano, że w okresie od 1 października 1972 r. do 28 października 1974 r. (2 lata i 27 dni) wnioskodawca pracował w M. (...) w S. na stanowisku traktorzysty. Ponownie jako traktorzysta był zatrudniony od 2 grudnia 1974 r. do 30 czerwca 1976

r. (1 rok, 6 miesięcy i 28 dni) w (...) - w Zakładzie (...). W (...) Skarbu Państwa w S. pracował też od 3 listopada 1976 r. do 13 marca 1995 r. jako kierowca, operator sieczkarni i brygadzysta oborowy.

W okresie od 13 marca 1995 r. do 19 lipca 2005 r. był zatrudniony jako kierowca autobusu w Przedsiębiorstwie (...).

Dodatkowo do wniosku emerytalnego dołączył świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, wystawione przez (...) na potwierdzenie, że w okresie od 2 grudnia 1974 r. do 30 czerwca 1976 r. (1 rok, 6 miesięcy i 28 dni) oraz od 3 listopada 1976 r. do 17 czerwca 1991 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace na stanowisku traktorzysty i kierowcy.

Decyzją z dnia 21 października 2013 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, gdyż nie przedstawił on właściwego świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, wykazując jedynie 1 rok, 9 miesięcy i 28 dni takiego zatrudnienia.

Po otrzymaniu tej decyzji, w dniu 24 października 2013 r. wnioskodawca uzupełnił dokumentację emerytalną i dołączył dokumentację archiwalną z okresu jego pracy w (...). Ponadto przedstawił Świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 13 października 2013 r. wystawione przez Przedsiębiorstwo (...). W dokumencie tym podano, że od 13 marca 1995 r. do 19 lipca 2005 r. wnioskodawca stale pracował jako kierowca autobusu o liczbie miejsc powyżej 15.

Mimo to decyzją z dnia 25 listopada 2013 r. organ rentowy ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z braku właściwego świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych na potwierdzenie wszystkich okresów pracy. Po uwzględnieniu okresu takiego zatrudnienia (...) na stanowisku traktorzysty od 3 listopada 1976 r. do 29 lipca 1979 r. (2 lata, 8 miesięcy i 27 dni) i kierowcy samochodu ciężarowego w okresie od 9 września 1985 r. do 31 grudnia 1987 r. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w wymiarze 3 lata, 9 miesięcy i 19 dni wnioskodawca wykazał staż pracy wykonywanej w warunkach szczególnych łącznie w wymiarze 10 lat, 8 miesięcy i 6 dni. .

Dowód: 1. Akta organu rentowego (emerytalne):

- wniosek o emeryturę z dn. 3.09.2013 r.

- świadectwa pracy z dn. 17.06.1983 r., 17.10.1974 r., 8.07.1976 r., 15.10.1976 r., 20.03.1995 r., 19.07.2005 r.,

- świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w (...) P. z dn. 30.07.2013 r., w (...) oraz w (...) z dn. 30.10.2013 r.

- Zaświadczenie Agencji Nieruchomości Rolnych OT/R. z dnia 12.08.2013 r.

- decyzje odmowne z dn. 21.10.2013 r. i 25.11.2013 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca M. S. z zawodu mechanik - kierowca pojazdów samochodowych pracę zawodową rozpoczął od 1 września 1969 r. nauką zawodu w szkole przyzakładowej (...) w P.. Bezpośrednio po zakończeniu nauki od 4 lipca 1972 r. został zatrudniony na stanowiska kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony. Pracował tam do 30 września 1972 r., a od 1 października do 1972 r. do 28 października 1974 r. był zatrudniony jako traktorzysta w M. (...) w S..

W czasie tego zatrudnienia został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej. Pełnił ją w okresie od 28 października 1972 r. do 15 października 1974 r. W czasie służby wojskowej został wyznaczony na stanowisko kierowcy samochodu.

Następnie z dniem 2 grudnia 1974 r. został zatrudniony w (...) - Zakład (...) na stanowisku traktorzysty i pracował w tym charakterze do 30 czerwca 1976 r. Od 14 lipca do 31 października 1976 r. pracował w Kombinacie (...) jako

kierowca. Od 3 listopada 1976 r. ponownie podjął pracę w (...) Skarbu Państwa w S.. Został przyjęty na stanowisko traktorzysty i obowiązki te wykonywał do 29 lipca 1979 r.

Od maja 1979 r. wnioskodawca ubiegał się o przeniesienie do pracy w warsztacie mechanicznym na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego, uczęszczał wtedy na kurs celem uzyskania prawa jazdy II kategorii (na samochody ciężarowe i autobusy). W dniu 27 sierpnia 1979 r. uzyskał prawo jazdy kategorii D. Natomiast do pracy na stanowisku kierowcy samochodowego w Warsztacie Mechanicznym został przeniesiony już od 30 lipca 1979 r. W dniu 31 lipca 1979 r. odebrał samochód ciężarowy marki S. 200 z warsztatu remontowego w R..

Od początku zatrudnienia na stanowisku kierowcy samochodowego wnioskodawca jeździł wyłącznie samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony. Na początku przez około 2 lata kierował samochodem marki S. 29/200 tzw. łamańcem powyżej 8 ton. Samochód ten służył do przewozu koni, miał też specjalne kabiny dla osób (sportowców). Równocześnie obsługiwała samochód marki S. 244 tzw. samochód rolny, samozaładowczy powyżej 6 ton i okazjonalnie w ramach zastępstwa jeździł samochodem marki K.. Co najmniej od 21 lutego 1981 r. wnioskodawca kierował tzw. osinobusem. Był to samochód ciężarowy marki G. (...), 4-tonowy, skrzyniowy. Został on dostosowany, ze względu na potrzeby S., na auto do przewożenia ponad 20 osób. Kierowcą tego samochodu został wnioskodawca, który z tego tytułu od 21 lutego 1981 r. otrzymał wyższą VII kategorię zaszeregowania. Osinobusem wnioskodawca przewoził głównie praktykantów ze szkoły w Z., pracowników (...) do prac polowych, woził też dzieci pracowników do szkoły.

Wnioskodawca, tak jak każdy kierowca S. miał powierzony samochód, odpowiadał za jego sprawność, tankowanie i przeglądy. Wyjątkowo, tylko w czasie awarii auta, czy potrzeby zastąpienia innego kierowcy jeździł innym samochodem. Niemniej w przedsiębiorstwie użytkowano głównie samochody ciężarowe marki K. i S., przeważnie były to samochody z przyczepami i ciągniki siodłowe. Przewożono nimi produkty rolne - siano, zboże, pasze, buraki, ziemniaki. Ponadto samochody marki S. i K.(ciągniki siodłowe) służyły do przewozu konie. Dla grupy remontowo-budowlanej przewożone też były materiały budowlane.

Praca kierowcy zwykle odbywała się na jedną zmianę, od godziny 7 rano, jednak kiedy było natężenie prac polowych, to pracę zaczynało wcześniej i trwała ona zwykle ponad 8 godzin. Poza tym w związku z rozwożeniem koni oraz zboża do młynów i stacji nasiennych kierowcy jeździli poza teren ówczesnego województwa (...). Miesięcznie kierowcy jeździli nawet po 400 godzin. Przydziału pracy i jej rozliczenia dokonywał kierownik Warsztatu Mechanicznego, któremu podlegali wszyscy kierowcy i traktorzyści, przed każdym kursem kierowca dostawał karty drogowe. To na ich podstawie był rozliczany z wykonanej pracy.

Razem z wnioskodawcą prace kierowców ciągników i samochodów ciężarowych wykonywali świadkowie W. H. (1), który pracował w (...) w latach 1976 -2001 r. oraz A. T. (1), który pracował od 1976 r. do 2003 r. Wszyscy jeździli wyłącznie wielotonowymi samochodami ciężarowymi.

W S. równocześnie pracowało kilkunastu kierowców.

Sąd ustalił też, że w okresie od 12 do 14 czerwca 1980 r. wnioskodawca został oddelegowany wraz ze świadkiem M. H. na kurs z zakresu eksploatacji samochodów marki K.. Do (...) zakupiono samochód tej marki p. (...) ton. Jego kierowcą był M. H., wnioskodawca jedynie go zastępował.

Od 9 września 1985 r. ponownie powierzono wnioskodawcy samochód ciężarowy marki S., a z dniem 1 stycznia 1988 r. został przeniesiony do pracy

w charakterze operatora sieczkarni samobieżnej w Zakładzie (...). Zmiana stanowiska pracy spowodowana była objęciem przez wnioskodawcę stanowiska społecznego inspektora pracy. Z należyтым wykonywaniem tych obowiązków kolidowała praca kierowcy, odbywająca się przeważnie w terenie. Kolejna zmiana stanowiska pracy nastąpiła z dniem 27 maja 1991 r., kiedy to przeniesiono wnioskodawcę do pracy w Ubojni z masarnią i powierzono mu obowiązki masarza. Z dniem 20 lipca 1992 r. wnioskodawca został przeniesiony do Warsztatu Mechanicznego i ponownie objął obowiązki kierowcy, następnie dozorczy oraz brygadzisty oborowego.

Z dniem 13 marca 1995 r. za porozumieniem między zakładami pracy został przekazany do pracy w Przedsiębiorstwie (...).

Dowód: 1. Akta organu rentowe (emerytalne):

- książeczka wojskowa

- świadectwa pracy z dn. 17.06.1983 r., 17.10.1974 r., 8.07.1976 r., 15.10.1976 r., 20.03.1995 r.,

2. akta osobowe wnioskodawcy:

- umowy o pracę z dn. 2.12.1974 r. i 2.11.1976 r.

- angaże za lata 1972-1991,

- podania o zmianę stanowiska z dn. 7.05.1979 r., 27.07.1979 r. i 25.05.1987 r.

- przeniesienia służbowe z dn. 28.07.1979 r., 26.02.1981 r., 4.01.1988 r., 28.05.1991 r., 24.07.1992 r. i 13.03.1995 r.

- odpis prawa jazdy kat. D. z dn. 27.08.1979 r.

2. zeznania świadków:

- W. H. (nagranie rozprawy - 16 min),

- A. T. (nagranie rozprawy - 29 min.),

3. zeznania wnioskodawcy (nagranie rozprawy - 38 min.).

Sąd ustalił też, że od 2 lipca 2012 r. wnioskodawca jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna i do dnia 2 kwietnia 2013 r. miał przyznany zasiłek.

Dowód: 1. Akta organu rentowe (emerytalne):

- Zaświadczenie Prezydenta m. P. z dn. 25.07.2013 r.

2. zeznania wnioskodawcy (nagranie rozprawy - 38 min.).

Dokonując tych ustaleń Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach organu rentowego. W szczególności Sąd uwzględnił ogólne świadectwa pracy wnioskodawcy na ustalenie okresów jego zatrudnienia. Ponadto na podstawie dokumentacji osobowej wnioskodawcy Sąd stwierdził w jakim charakterze pracował on w (...) w S..

Okoliczność, że przechowawca akt osobowych wnioskodawcy, nie może wystawić mu świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych nie może pozbawić go możliwości wykazania innymi dowodami charakteru faktycznie wykonywanych prac. Z treści § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy (czy też przechowawcy jego dokumentów) w przedmiocie wykazania, na podstawie posiadanej dokumentacji, okresów pracy w szczególnych warunkach, miało charakter wiążący

i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadectwo wykonywania pracy

w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny

w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej.

Za pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków: W. H. (3)

i A. T. (1) – kierowców samochodów ciężarowych również zatrudnionych w (...) w S. latach 1976-2003. Świadkowie ci dokładnie opisali strukturę zatrudnienia w (...), wskazali, jakie prace wykonywał wnioskodawca, jak wyglądała organizacja pracy.

W rezultacie zebrana przez organ rentowy dokumentacja dopiero wraz z zeznaniami świadków oraz zeznaniami wnioskodawcy potwierdza okres i faktyczny charakter wykonywanej przez niego pracy.

Wszystkie zgromadzone dowody wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają, wobec czego są wiarygodnym źródłem ustaleń faktycznych. Wynika z nich, jaką pracę i w jakich warunkach wykonywał wnioskodawca.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 stycznia 2013 r. - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Ponadto emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Równocześnie zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43) - ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. będącym pracownikami zatrudnionymi w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3 tj. jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- osiągnęli wiek emerytalny wynoszący dla mężczyzny 60 lat oraz
- posiadają wymagany okres składkowy i nieskładkowy tj. 25 lat dla mężczyzny, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla ustalenia tych uprawnień - za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2 cyt. ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 cyt. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego

1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych

w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji - w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zaświadczenie zakładu pracy powinno potwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których uzależnione jest przyznanie emerytury.

Bezsporne jest, że wnioskodawca M. S. wykazał, iż ukończył 60 lat oraz posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W toku rozpoznawania sprawy przed organem rentowym uwzględniony został łączny okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat, 8 miesięcy i 6 dni. Sporny okazał się charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w (...) w S. w okresie od 30 lipca 1979 r. do 20 lutego 1981 r. oraz od 21 lutego 1981 r. do 8 września 1985 r. (6 lat, 1 miesiąc i 10 dni). Według zachowanej dokumentacji w tych okresach wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodowego w (...).

Na podstawie zgromadzonego materiału Sąd przyjął, że odwołanie wnioskodawcy jest zasadne, a jego żądanie co do zmiany zaskarżonych decyzji w zakresie dotyczącym charakteru zatrudnienia zasługuje na uwzględnienie. Sąd przyjął bowiem, że wnioskodawca pracował w (...) w S. jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym pow. 3,5 tony w okresie od 30 lipca 1979 r. do 20 lutego 1981 r., zaś jako kierowca samochodu służącego do przewozu powyżej 15 osób - od 21 lutego 1981 r. do 8 września 1985 r., łącznie przez 6 lat 1 miesiąc i 10 dni.

Stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym pow. 3,5 tony oraz kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 jest wymienione w wykazie stanowisk (A) powołanego na wstępie rozporządzeniu. Spór powstał w związku z brakiem właściwego świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Jednakże Sąd przyjął, że zachowana dokumentacja, w tym angaże, przeszerogowania i przeniesienia służbowe oraz zeznania świadków i wnioskodawcy jednoznacznie wskazują, że wnioskodawca w spornych okresach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wyłącznie jako kierowca samochodu ciężarowego głównie marki S. o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 6 ton oraz jako kierowca samochodu ciężarowego dostosowanego do przewozu powyżej 15 osób.

Zajmowane przez wnioskodawcę stanowiska wymienione są w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 - prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15 (...) - Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach. Ponadto w wykazie B dział VIII, poz. 3 pkt 3 załącznika do zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze wymienione są prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15 (...) - kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (pkt 1), kierowca pojazdu członowego (pkt 2), kierowca pojazdu balastowego (pkt 3) i kierowca autobusu o liczbie miejsc siedzących większej niż 15 (pkt 4).

Podnieść należy, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodnione wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego i nie są potrzebne jakieś szczególne dowody np.

z dokumentów - wystarczą dowody np. z zeznań świadków i stron. W rozpoznawanej sprawie istotne okazały się zarówno dokumenty zawarte w aktach osobowych wnioskodawcy, jak i zeznania świadków, którzy również pracowali jako kierowcy. Świadcstwo pracy wystawione bezpośrednio po ustaniu zatrudnienia, zachowana dokumentacja osobowa oraz jednoznaczne i spójne zeznania świadków wskazują, że w spornych dwóch okresach wnioskodawca pracował jako kierowca samochodu ciężarowego oraz dostosowanego do przewozu osób. Zdaniem Sądu Okręgowego istotny w sprawie okazał się rodzaj pracy faktycznie wykonywanej przez wnioskodawcę, który pracował w warunkach szczególnych jako kierowca samochodu ciężarowego.

Tym samym rozstrzygając kwestię charakteru zatrudnienia wnioskodawcy, Sąd przyjął, że wykazał on łącznie ponad 16-letni okres pracy w warunkach szczególnych, przypadający przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie i na mocy powołanych przepisów w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzje, przyznając mu prawo do emerytury poczynszty od dnia 5 września 2013 r. tj. osiągnięcia wieku emerytalnego, o czym orzeczono w pkt I-szym wyroku.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Kierując się tym przepisem oraz uwzględniając wcześniejsze rozważania Sąd uznał, że ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków oraz ponowna ocena dokumentów) zwalniając organ rentowy z odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia emerytalnego wnioskodawcy. Orzeczenie w tym zakresie zawarto w pkt II-im wyroku.